

EL POBLE: CATALA

Any III
Núm. 140

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS...
PAISOS DE UNIO POSTAL...

Barcelona, dimars, 3 de juliol de 1906
REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA Y NACIONES IBERICAS...
PAISOS DE UNIO POSTAL...

5 Cts.

Cartró-cuiro pera cobertes Roviralta y C.^a

Carrer Ample, núm. 24, Barcelona

OBSEQUI HUMANITARI

Les persones que sofreixen Neurastenia, Clorosi, Inapetencia, Debilitat general, palpitations del cor y demés malalties nervioses, recobrarán rápidamente la salud perduda ab el **FOSFO GLICO-KOLA** Domènec, que recomanen els metges més eminents.—S'entrega GRATIS una mostra que ho solliciti del autor Dr. B. Domènec.—Carrer Baix de Sant Pere, 72, farmacia.—BARCELONA.

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905, Diploma d'Honor
AL COMPTAT * A PLASSOS * LLOGUERS
Passeig de Gracia, 84, ent.-BARCELONA

ROBUSTINA

DURAN Y ESPAÑA

FUNERARIA FERRÁN

EFICACIA IMMEDIATA
en Anemia, Neurastenia, Depressions nervioses, Clorosi, Debilitat, Atonia gástrica, Escrofúlsima.—Dipòsit: Farmacia de Genovés, Rambla Centre, davant del Liceu, y de Durán y España, València, núm. 278; dreta Ensanxer, al peu del Passeig de Gracia.

8 PALLA-8
TELEFON NÚM. 949

RESTAURANT JOSEP VILA

Economia sens rival.—Carrer de Ferran VII (passatge del Crèdit, números 5 y 7).
Abonaments de 60 coberts a 45, 60 y 90 ptes.—Coberts a 2, 3, 4 y 5 ptes.—Servei osmerat a la carta.—Saló pera banquets, casaments y bateigs.

LA COSMOPOLITA

ANTONI QUINTILLA, Ronda Universitat, 31.—Telefon 1893
Sucursal: Aribau, 17.—Telefon 1269.—Economia en els preus.—Servei permanent.

CAPSES DE LUXE

Fabrica y Despatx: Carrer de Sant Pau, n.º 38
FABRICA Y DESPATX: Carrer de Sant Pau, n.º 38

Bruniselda

GRAN BASAR DE CALSAT
CARRER PI, 6
Variet assortiment de tota mena pera home, senyora y criatures. Derrers models. Elegancia y Economia. S'assegura la bona qualitat.

CLÍNICA DEL DOCTOR LLORET

Especialista en las malalties del
ESTOMAC
FETIS Y BUDELLS.—Rambla del Centre, n.º 6
(vora del Liceu)

La Phonola

es l'aparell més perfecte pera tocar el piano.—Rotllos executats per en Risher, Sauer, Bauer D'Alber, etc., etc.

SALÓ DE CONCERTS
PLASSA REAL, 3.-BARCELONA

Defensors d'Iniquitats

Els conservadors dinásticos de Barcelona, monts, monts, aixafats y tot, encara manegen la cua.

Acostumats a les seves falsificacions epíques y legendaries, surten novament a la palestra ab una falsificació més, la de conceptes y actes dels quals l'antiquisme s'honra y pels que l'honoraran els venidors.

Per que la falsificació segueixi les seves maneres, no surten en el Brusi, el seu orgue natural avui, sinó en un diari de mera informació, Las Noticias, anònims, modestos... unos conservadores.

No volen perjudicar-se en ells ni a l'avi de la premsa, ja prou compromès per haverse empassat de pla als polítics dinásticos, enemics de la significació històrica y política de Catalunya.

Per nostra part res tenim de que desdormir. Iniquitats eren les que cometien els conservadors dinásticos de Barcelona y per la honrada y la llibertat de la nostra ciutat, en defensa dels drets de tota mena de ciutadans, obrers y tot, que són els que més els necessiten, drets que en les lleis els mateixos conservadors havien establert pera escarnirlos crudelment y burlarlos, nosaltres ferem y diguem lo que avui ens retreuen. Si; ab molta honra intervinguerem en lo de Montjuïc y en la moralització del Sufragi.

Iniquitats eren les de Montjuïc; los carots que's mateixos escarnirlos, no sabem com, potser compadits de crudeltats, deixaven sortir, arribaren a l'Ateneu en clam de misericòrdia. Y allà les examinaren els catalanistes y allí ens semblaren ab visos de veritat, y desde allí arrostrant persecucions y impopularitats dinásticas, ens alçarem a les autoritats dinásticas canovines pera que no's poguessin fer el desentes del restabliment de crudeltats inquisitoriales, man-

Abi senyors conservadors dinásticos, si no hi haguéssim sigut nosaltres, si no hi haguéssim sigut davant l'honrada y democràtica monarquia barcelonina y la nostra classe intel·lectual, que aviat haurien escombrat y escombrarien encara dels començos a la classe obrera.

No es això lo que volen dir? Doncs nosaltres som més forts y més capassos de organitzar, y mentres poguem encara que sigui contra nosaltres mateixos, el dret y la llei subsistiran en les eleccions.

Ja sabem les seves maneres, ja sabem que pera aguantar despretigades y caducues institucions, vostres han de procurar que's desvi de nosaltres el poble, que vostres li enviaren y ampararen agitadors, que atiraran contra nosaltres y contra la seva patria, contra la seva terra, contra Catalunya... pera portaria a més facil esclavatge social.

Però nosaltres tenim fe en el nostre poble y plena conciencia del nostre dever. Nosaltres el cumplim aquest dever esperant que tot el nostre poble sencer vindrà ab nosaltres cap a idees de deslluració, de pau social y de prosperitat pera Catalunya. Si'ns enganyéssim, si'ns fos enemic, si definitivament ens arroléssim y passés sobre nosaltres... fins així tindríem a molta hora haver seguit el moviment humanitari y patriòtic que's impulsava. Afortunadament, en la nostra política, no serien les primeres y les últimes víctimes d'aquesta generosa lluita que a tot el món, ara y sempre, ha merescut el respecte de tota mena d'homes y d'idees.

Per bé de Catalunya, voldríem que's pogués esperar y dir de vostra lo mateix, senyors conservadors dinásticos de Barcelona.

El senyor Roig y Pruna feu una breu exposició del projecte de l'entitat de sa presidència, que no es altre que realitzar una ferma campanya de protesta contra la trasllació dels presidis a Figueres.

S'acordà la celebració d'un grandíssim miting de protesta, que tindrà efecte'l diumenge vinent en un dels més espaciosos teatres de Barcelona, convidantse, pera que hi prenguin part, a l'Ajuntament de Barcelona, «Unió Catalana», «Catalunya Federal», «Lliga Regionalista», «El Poble Català» y al diputat per Figueres don Joaquim Salvatella.

Ab el fi de remoure l'opinió, se celebraran abans del diumenge actes parcials de protesta, a Barcelona y als pobles agregats.

Pera procedir a la realització dels treballs oportuns, se nomenà una comissió executiva, composta pels senyors Gasóliba, Massagué, Pi, Sansalvador y Roig y Pruna.

Destijó el Consell directiu del Centre Autonomista Català de Sant Gervasi de fer sentir la protesta d'aquesta barriada contra la ofensa que fan els governants madrilenys a Catalunya ab el projecte de trasllació dels presidis d'Àfrica al castell de Sant Ferran, ha determinat la celebració d'un miting, que tindrà lloc avui, a les deu del vespre, en son local social, carrer de Sant Ruscabel, número 8.

La Junta directiva de la Cambra oficial de Comerç, Industria y Navegació d'aquesta ciutat, ha dirigit al president del Consell de Ministres una comunicació en la qual realitza el criteri que abans to'graciament li expone sobre'l trasllat dels penats d'Àfrica a Figueres.

En ella manifesta la Cambra que coneixia les raons exposades pel senyor Morat en la seva contestació, així com també que's guardava molt de no usar el cultiu de la vergonya, que la sensibilitat contestació se refereix i respecta el de deshonrar que'l senyor Morat havia aplicat abans referintse al compliment del dever social que signifiquen els establiments penals en la frontera africana.

Diu la Cambra que si'l presidi es a l'Àfrica una remora que's impideix desenvolupar el nostre comerç, no serà Catalunya un estímul pera'l desenvolupament dels elements que la Corporació representa, ni pera que l'industria y'l comerç s'expandixin en una comarca ab la qual manté Barcelona relacions comercials.

A continuació prova la Cambra que a l'exterior aquell telegrama s'atengué estrictament a les disposicions que regulen sa existencia y liquidació social, cosa que no pot amagar-se al Govern que en atenció a ella precisament assignà al president de la Cambra un carrer en el Consell superior de la polícia de Barcelona de recent creació, carres que no pogué acceptar, pera conservar l'Independència d'aquella entitat en qüestions socials.

Tals són—acaba dient el document—les manifestacions que aquesta Cambra s'ha creuat al dever d'exposar a V. E. en vista del contingut del seu telegrama, ab la mateixa respectuosa consideració que hauria emplenat si en lloc d'esser, com es, una entitat formada y sostenida per la llibre voluntat dels individus que la constitueixen, fos un organisme genuïnament oficial, com les Cambres de Comerç d'altres països, on l'Estat és un concepte més exacte de la seva missió en aquest punt.

Oh, la vulgaritat! Que n'es de trist! Si a l'escalar el meu pensament y la meua voluntat me l'haguessin pintada com un premi possible de tots els estudis, de tots els afanyos, que malaguanyats m'haurien somiat!

Aleshores, les meves aspiracions eren molt altes. No podia esser, no, que me confongués ab la majoria dels homes. Per fora havia d'esser quelcom gran y potent. Tal volta un polític reformador de pobles, tal volta un sabi universal, tal volta un literat dels que donen nom a un siglo... Potser juntes les tres coses! L'Historia no era pera mi, ab sos noms esplendents, sinó un mostruari on escullir la farsa de fama mundial que millor m'encaixés.

Y un jorn, sortit de les aules, front a front de la vida, valgué començar a doblegar el cap. Bé me'n recordo! No desistia, no; no renunciava als meus destins gloriosos. Com havia de mancar a la meua missió, sentintia tant certa y manifesta! Però de bell punt no era possible assolir-la. La realitat, la necessitat imperiosa de la vida ordinaria, y l'amor, passió concomitant ab l'ambició de la joventut, imposaven aturar-se, potser no més un rodellet, y l'algot s'ajupia a ser au domèstica, a reserva d'alcejar el vol de sobte y badar l'espai, fins als estels mateixos, com era son destí.

Yis anys passaren. Creixeren les exigencies de la vida. Els devers de família ofegaren la veu dels suposats devers socials y humans. Mes semblava que'l món, l'humanitat, l'Historia, encara esperarien, tardien paciència...

Però un dia, sobtadament, calgué'l vol. Era una bogeria. estava tot ben acabat. La vida se'm revelà del cap a la fi, lltada, ben lltada; més y tot: cercada com un sol a l'Enxanar. Ho vegi ben clar: l'Humanitat, el món, l'Historia, prescindirien de mi.

Aquell benestar monòton d'una vida econòmicament facil, però sense esclat de

—Que me'n din de la calor?
—No me'n parli: entre la calor y'l presidi, aviat serem a l'Àfrica

riquesa; aquell benestar, irradiat damunt de la família que m'havia format, era definitivament tota la meua creació, tota la meua obra!

Yis pensaments encara'm creuaven el corvell ab fulguracions de llamp! Y encara sentia a flor de llavi y a les puntes de la ploma la vibració del verb com la febre dels profetes! Oh, la crisi de tota aquella potencialitat estèril!

Què fer? Rebelarme? Feril saber per força a la societat qui era jo, millor dit y ab més modestia, quim pensava esser? Acceptar en totalitat de vida la vida planera, desconeixuda, fosca...? Omplir de l'amor dels meus, y renunciar al somniat pinkuel, entregant a la novela de costums el lloc que pertocava a l'epopeia? En una paraula: matar en mi al superhome?

Oh! Es més fort de lo que aparenta aquest conflicte! Es una tragedia interna, desconeguda pels més pròxims y que més ens estimen, y si coneguda, incompresa y fins justament ridiculizada.

Així és que pera montar un drama ibenit'm sembla més serio que la «Casa de Nines». Veure's condemnat a la vulgaritat, enroïllat de vulgaritat, fent vulgaritat irremissiblement, y sentir-se a dins, ab fonament o sense, l'impenta de lo extraordinari.

Molts, moltíssims, l'han resolt com jo, aquest conflicte, freqüent entre'ls que hem tirat pera intellectuals. Tant menys sana in corpore sano, es a dir, estant en disposició de fruit normalment la vida per la vida, ens hem anat deixant creixe'l taixit adipos moral, buscant, ensemps al gèn d'edutiviu, que per una ha sigut estirure uns versets o un article de tant en tant; per altres, els brinds y los conferencies; per altres, la política de regidors y diputats provincials.

Al dels que, portantio plantejat a dintre, així no'l resolgueren! Al dels que no's resignaren a la mort del super-home! Han covat el despit dels fraocs al fons de l'anima y el despit se'ls ha fet serpents y vibres. L'ambició se'ls es transformada en enveja; el sentiment d'humanitat, en odi; l'afany de grandesa, en iconoclastia... Y passen o han passat, emportats pel deliri d'imposar sa personalitat, desde la doctrina governamental, possibilista, evolutiva que aixopluga a molts homes de sa valua intelectual, a les doctrines extremes ont l'intel·lectualitat escaçoja y y els llocs preeminentes vaguen; y d'allí, sentintse monyspreuats y estigmatitzats per l'humanitat que serenament camina y evoluciona, no valent en lloc, de relleu immediata, la trascendencia de la seva acció social, ni fruint la somniada submissió entusiastica de les multitudes, han caigut en l'absurda monstruositat del solitarisme, únic modo d'esser el primer, d'estar al cap de tot un moviment y de tota una escola, situantse en el mateix llinar de la dita propaganda pel fet, única forma de satisfer l'orgull satànio, l'afany delirant de notorietat, y l'esperit frenetico de dominació.

No hi creguem, no, en el seu altruisme. No hi pensem en la societat futura, ni en les reivindicacions del proletariat. No somnem en regeneracions de cap mena. No van a sacrificar y a sacrificarse per un ideal de perfecció humana. Nous Molocs, vivents y sinistres, a si mateixos, per son propi honor y exaltació, sacrificien als que condemnen al foc y a la metralla. Aquella destrucció, aquell pànic, aquell desol, són les ofrenes que fan a l'alt propi superbia, compensació irracional del seu fracàs, revenja del seu despit, satisfacció vil de l'enveja.

Oh, si entro mitg de la sang y del plor se pogués riure, quina rialla tan plena davant de l'ens ridícul que no ha pogut esser gran, y renombrat, y fort pel seu talent, ni com a filòsof, ni com a polític, ni com a artista, y's orou tocar als nivells ab el gestic de llençar una capsa de ferro plena d'una sustancia que ni ha inventat tan sols!

Lo heróic es que un l'enterrí de viu en viu, en si mateix, al superhome. Si l'ambient no es favorable per esser pastor, encara que l'apitut hi sia, el dever es posarse a ovella y fer romat, pensant que als remats d'homes hi ha bastantes ovelles ab condicions de pastor, com als exèrcits napoleònics hi havia de segur bastants soldats rasos que, posats en el mateix camí de Bonaparte, haurien sapigit també vèncer a Austerlitz y a Sena, y portar ab dignitat y grandesa la porpra imperial.

La conclusió a que ha arribat la ciencia sociològica, de qu'el gran home no es més que un producte del seu temps, y no creació de sa propria mens y voluntat, pot ajudar molt a la resignació d'acceptar una vida de senzillesa anarcòntica o de vulgaritat burguesa.

El perill està en creures que'n ho pot esser tot en si mateix; que la potencialitat es un dret a l'actuació, quan es sols un Llàtzer que no pot ni donar deixadarses mentres no li diguin «Així és y camina».

Fassin acció de gracies quantas haventse trobat en front del conflicte, han sabut compendre així y evitar el perill; y cada dematí, tot prenent el xocolata, quan llegeixin en els diaris el telegrama del últim discurs de'n Jaurès o de'n Clemenceau, de l'última carta de'n Tolstoi, no deixin de tirar un grapat de terra de munt del sot ont tinguin enterrat el superhome.

C. M. SOLDEVILA

Tot passant

El dualisme de l'Unió Republicana
Es curiosa la dualitat existent entre'ls elements que militen en l'Unió Republicana a Barcelona y la seva provincia: dintre'ls casinet de la capital dominaren els contraris a la Solidaritat Catalana; en les comarques són majoria absolutels partidaris d'ella. Aquesta divergencia de cri-

